

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Willem Alexander: de Prins en zijn waterwerken

Blanken, L.

Citation

Blanken, L. (2009). Willem Alexander: de Prins en zijn waterwerken. *Bestuurskundige Berichten*, 24(2), 10-11. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211811>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211811>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Willem Alexander

De Prins en zijn waterwerken

Door Lisa Blanken

Z.K.H. Prins Willem-Alexander kennen we in eerste instantie als onze toekomstige Koning, waarbij vooral zijn privéleven breed uitgemeten wordt in het landelijke nieuws. Zijn opgaven rijken echter verder dan zwaaien en glimlachen alleen. Een onderdeel waar hij zich sinds 1997 sterk voor maakt is waterbeheer. Hierbij speelt hij een belangrijke rol in zowel landelijke als internationale aangelegenheden en heeft hij inmiddels verscheidene projecten succesvol afgerond. Wat hij precies heeft georganiseerd of waarmee hij zich bezig houdt op het gebied van water is voor de meeste onder ons nog vrij onbekend.

Ondanks een studie vaderlandse geschiedenis aan onze geliefde universiteit heeft Willem Alexander een ander pad gekozen wat betreft zijn persoonlijke interesse en voorlopige carrière. Het idee van waterbeheer is nog aangedragen door zijn vader Prins Claus. Hoewel er in het begin lacherig over werd gesproken bleek al snel dat het een goede zet was. Waterbeheer is immers iets typisch Nederlands en onze expertise wordt over de hele wereld gebruikt. Dit blijkt maar weer na een ramp zoals bij de orkaan Katrina in 2006. Van de functies en takenpakketten die de Prins van Oranje op het moment vervult en uitvoert zijn er drie van groter belang. Allereerst zijn voorzitterschap bij de United Nations Secretary General's Advisory Board on Water and Sanitation (UNSGAB), daarnaast zijn voorzitterschap van de

Adviescommissie water en tot slot zijn betrokkenheid bij het Programma Ruimte.

Hieraan voorafgaand was hij voorzitter of beschermheer van verschillende projecten, commissies of fora. Voorbeelden hiervan zijn Global Water Partnership, World Water Vision, Tweede Wereld Water forum en Commissie Integraal Waterbeheer. Dit zijn initiatieven voor de verbetering van watergerelateerde problemen waarbij de Prins zijn persoonlijke bijdrage kon leveren.

Op landelijk niveau wordt deze bijdrage heel anders gezien dan op internationaal niveau. In Nederland lijkt schoon water immers niks bijzonders en leven we als in een natuurlijk symbiose samen met water. De werkelijkheid is dat de kans op overstromingen vanwege de klimaatverandering met grote schrede toeneemt en dat Nederland structureel aan haar manier van waterbeheer moet werken. Enkel het verhogen van dijken is niet genoeg en zo moet er ook anders aan waterbeheer gewerkt worden om de veiligheid van de inwoners te kunnen garanderen. Immers leven 9 miljoen van deze inwoners beneden NAP.

Om deze reden is de Prins dan ook in 2004 voorzitter van de Adviescommissie Water geworden. Hiervoor bestond al de Commissie Integraal Waterbeheer, waar Willem Alexander tevens voorzitter was. Deze commissie, opgericht in 1973, voldeed niet meer aan de eisen en complexiteit die waterbeheer op het moment behelst. Voorbeelden hiervan zijn klimaatverandering, bodemdaling en wateroverlast. De nieuwe Adviescommissie Water is een onafhankelijke commissie die gevraagd en ongevraagd advies geeft aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. Dit kan gaan over de bestuurlijke, financiële en maatschappelijke consequenties van waterbeleid, maar ook de uitvoerbaarheid daarvan. De adviescommissie heeft ondertussen adviezen uitgebracht over onder andere de veiligheid van Nederland tegen overstromingen, het verzekeren van wateroverlast, de nieuwe Waterwet en de Nota Ruimte.

Het advies over het waterveiligheidsbeleid is bijvoorbeeld meermaals besproken in de landelijke politiek in het nieuws. De commissie heeft onder andere geconstateerd dat er diverse instanties overlappend werken aan het vergroten van de veiligheid op het gebied van water.

Prins Willem Alexander

Dit zorgt ervoor dat de instanties niet voorbereid zijn op rampen die over grotere oppervlakken verspreid zijn. Daarnaast blijkt de overheid wat betreft de staat van de waterkeringen zich vaak niet aan de wettelijke vastgestelde normen houdt. Hierdoor raadde de commissie het aanzienlijke bedrag van 1,6 miljard moet vrijmaken om te investeren in de waterkeringen. Het advies gaf concluderend aan dat

“Er sterven circa 3,5 miljoen mensen per jaar aan ziektes gerelateerd aan problemen met water”

Nederland niet genoeg voorbereid is op overstromingen en dat de achterstanden beter weggewerkt moeten worden. Als reactie hierop wordt er meer geld vrijgemaakt om de waterkeringen te verbeteren en georiënteerd om gericht beleid te maken op het waterbeleid in Nederland voor de 21e eeuw. Op de mogelijke frictie van een toekomstige koning aan het hoofd van een dergelijke commissie zal ik verder niet ingaan.

Naar aanleiding van de adviezen, met name die op gebied van de Nota Ruimte, heeft de Prins parallel aan de Adviescommissie Water een project op het gebied van 'water en ruimte' mee opgezet. Deze commissie staat onder leiding van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Het Programma Ruimte draagt bij aan de invulling van ruimte in gebieden waar ook water een belangrijke rol speelt. Door middel van gebiedsontwikkeling moet er een juiste afweging gemaakt worden tussen wonen, verkeer, natuur en recreatie in relatie met

water. Programma Ruimte is één van de drie aangegeven actuele hoofdprojecten van de Prins op het gebied van waterbeheer. Aan de hand van thema's worden er werkbezoeken afgelegd en verdiepingsgesprekken gehouden. Hierdoor kunnen verschillende partijen samenkomen en overleggen over de invulling van het gebied. De centrale thema's zijn: Gebiedsontwikkeling, Ruimte en

Klimaat en Europese Ruimte.

De internationale problematiek is in vele opzichten gelijk, maar ook vele mate anders dan die wij in Nederland kennen. Zo heeft 20% van de wereldbevolking geen toegang tot veilig drinkwater en heeft 40% geen beschikking over sanitaire basisvoorzieningen. Als gevolg hiervan sterven circa 3,5 miljoen mensen per jaar aan ziektes gerelateerd aan problemen met water en sanitaire voorzieningen. Deze basisbehoeftenhebbendirectgevolgen voor problemen zoals scholing, ontwikkeling, werkloosheid en honger. Hierbij zijn de gevolgen door middel van rampen veroorzaakt door water niet opgeteld.

In 2006 heeft de toenmalige Secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Kofi Annan, onze Prins gevraagd voorzitter te worden van de United Nations Secretary General's Advisory Board on Water and Sanitation (UNSGAB). Deze onafhankelijke adviesraad is opgericht in 2004 en heeft als taak

het adviseren van de secretaris-generaal en wereldwijd impuls geven op het gebied van water en sanitaire voorzieningen. De aanleiding van het oprichten van de UNSGAB zijn de millenniumdoelen. Eén van de doelen was de proportie van mensen zonder voldoende toegang tot veilig drinkwater en sanitaire basisvoorzieningen te halveren per 2015. Door middel van de contacten die Willem Alexander heeft opgedaan in zijn voorgaande werkzaamheden op het gebied van waterbeheer kan de Prins een bijdrage leveren aan de doelen van de adviesraad. Hij heeft al verscheidene werkbezoeken afgelegd om over oplossingen te spreken met verschillende belanghebbende en beleidsmakers. 2008 was het internationale jaar van sanitatie. Hierbij heeft hij een jaar lang vele inspanningen geleverd om de bewustwording rondom deze wereldwijde problematiek te vergroten, maar ook de financiële middelen te vergroten om de millenniumdoelstellingen te kunnen bereiken.

Hoewel de Prins van Oranje misschien niet als expert opgeleid is op het gebied van water heeft hij zich sinds 1997 enorm ingezet voor het beheer van water wereldwijd aan te pakken. Hiervoor heeft hij zijn contacten en invloed gebruikt om de urgentie voor deze problematiek te verhogen. Of hij het waterbeheer nog steeds zoveel aandacht kan geven op het moment dat hij Koning Willem IV wordt moet nog blijken. Het zal in ieder geval een onderwerp zijn wat zijn aandacht blijft houden.

Bronnen:

- <http://www.koninklijkhuus.nl/dsc?c=getobject&s=obj&objectid=16335&ext=document.pdf>
- <http://www.nrc.nl/W2/Lab/Profiel/Water/forum.html>
- <http://www.waterland.net/index.cfm/site/Nederland%20Waterland/pageid/ADFD5DA-0CBE-F0F9-D9CC64654D6E012D/index.cfm/waterbeheer>
- <http://www.unsgab.org/about.htm>
- <http://www.mdweekly.nl/413316/kroonprins-wordt-voorzitter-adviescommissie-water>

